

Naročnina
za državo SHS:
na celo leto naprej Din. 120—
za pol leta " " " 60—
na četrt leta " " " 30—
na en mesec " " " 10—
za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 210—
mesečno " " " " 18—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15—
v inozemstvu " " " " 35—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostojna petlinna vrsta malih
oglasov po K 4— in K 6—
veliki oglas nad 43 mm višine
po K 8—, posilna itd.
po K 12—
Pri večjem naročilu popusti.
Izba za vsak dan izvzemaj
ponedeljka in dneva po prazni-
ku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKZ.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev. 7583, praške in dunaj. 24.797

Dr. Maks Metzger, vodja »Mednarodne
katoliške centrale«.

Mednarodno sodelo- vanje katoličanov.

Vprašanje mednarodnega sodelovanja
katoličanov v posameznih deželah postaja
dan za dnevni pereče. Skoro v vseh
katoliških deželah so se v poslednjih letih
pojaviли načrti in predlogi, ki imajo več
ali manj en velik skupen smoter: Kako
zbrati razpršene katoliške sile vsega sveta
za skupno delo. Ideja sama pa je tako bli-
zu, da se je naravnost čuditi, da katoliča-
ni na tem polju še nismo storili znatnega
koraka naprej. Na eni strani opazujemo
vsak dan, kako se narodi na vseh poljih
bolj in bolj vračajo v internacionalno kul-
turno in gospodarsko skupnost. Baš poli-
tični in gospodarski dogodki današnjih
dni so za vsakogar kdor ni slep, dokaz, da
je internacionalna gospodarska solidarnost
narodov napredovala tako daleč, da ima
gospodarsko oslabiljenje ene države za nuj-
no posledico gospodarsko propadanje druge.
Dalje vidimo, da tudi duševno življenje
večjeje jake internacionalne vezi. V
najkrajšem času se razširjajo nauki novih
prerokov po vsem svetu; opozarjam samo
na Rabindranat Tagora, na Einsteina itd.
Dalje vidimo, kako znajo izrabiti ta mo-
derni svetovni položaj v svoje svrhe samo
nasprotniki cerkve, tako da stojimo kato-
ličani, kot pravi pred kratkim izšla brošu-
ra »Der grosse Kulturkampf und die Ka-
tholische Weltorganisation«, (Graz, Pau-
lus-Verlag) dejansko pred mednarodnim
kulturnim bojem. Spričo teh dejstev ne
preostaja nič drugega kakor to, da se kato-
ličani zavejo neizmerne sile, ki tiči v
vseobsegajoči cerkvi, da se poslužijo te
moralne moči potom urejenega in modrega
sodelovanja, da utro na ta način pot
krščanski, katoliški ideji.

Zadnje čase se je rodilo več poizkusov
ustanoviti krščansko ali čisto katoliško in-
ternacionalo.

Znani so poizkusi francoskega poslan-
ca Marc Sangnierja, da ustanovi krš-
čansko-demokratsko internacionalo. Njegovo
gibanje ni katoliško v tem smislu, da bi bili
njeni člani samo katoličani; njegova in-
ternacionala obsega namreč vse tiste, »ki so
dobre volje in prepričani, da bo današnji
svet ozdravila edino le moralna moč
krščanstva.« Potemtakem je to internacio-
nalno demokratično gibanje, navdahnje-
no krščansko-katoliškega duha in dejansko
vodeno od katoličanov. Kongres, ki se je
nedavno vršil v Parizu, je jasno dokazal,
da je našlo to gibanje med svetom znat-
nega odmeva.

Dovolj znane so plemenite težnje Don
Sturza, ki stremi za internacionalo krš-
čanskih, oziroma katoliških strank, ki zasle-
dujejo podobne cilje kakor popolarji.

Na izrečno katoliški podlagi sloni od
jeseni 1920 započeto gibanje, povzročeno po
dr. Stegerju na Holandskem, ki stremi za
svetovno zvezo vseh katoliških organiza-
cij. Tozadevna prizadevanja pa dosedaj
niso rodila mnogo praktičnih uspehov,
predvsem vsled tega, kakor poroča P.
Gruber S. I. v oktobrski številki »Stimmen
der Zeit«, ker odklanjajo Stegerjev načrt
vodilni krogi pariškega internacionalnega
gibanja, češ, da je premehaničen. In res se
zdi, da je mislil dr. Steger vse preveč na
mehanično, čisto zunanjo združitev obsto-
ječih katoliških organizacij, kar je dejansko
skoro neizvedljivo, kajti če primerja-
mo že samo način francoske in nemške
katoliške organizacije, vidimo izredno ve-
like razlike. V Nemčiji nahajamo številčno
zelo močne, celo državo prepregajoče poli-
tične, kulturne ali stanovske organizacije;
v Franciji obstojajo nasprotno samo manj-
ša dijecezanska ali provincialna društva,
zato pa cela kopa karitativnih in socialnih
ustanov in teženj. Gotovo je izredno težko
združiti te v svojem notranjem ustroju tako
različne organizacije čisto mehanično
v svrhu plodonosnega sodelovanja. In res
se zdi, da je dr. Steger opustil misel »sve-
tovne zveze katoliških organizacij«, da po-
sveti svoje sile organizaciji mednarodne
katoliške pisarne.

Slična po svojih smotrih je »Internacio-
nalna katoliška liga«, ki ima svojo in-
ternacionalno poslovavnico zaenkrat v

Gradcu, Karmeliterplatz 5. Tudi le-ta ima
na programu praktično internacionalno
sodelovanje katoličanov in stremi v to
svrhu za ustanovitvijo internacionalne ka-
toliške pomožne organizacije ki naj bi po-
magala cerkvi v njenih svetovnih bojih ter
prizadevanjih v času, ko se vse sile sveta
združujejo. Vendar pa se v mnogih točkah
bistveno razlikuje od omenjenega Steger-
jevega načrta. Izhajajoč iz prepričanja, da
bi čisto mehanična zveza ne imela trajnega
obstanka, povdarja zelo močno notranje,
res katoliško bratstvo, in se je vsled tega
obrnila v prvem početku svojega razvoja
na tiste kroge, ki so že danes prepojeni z
idejo sodelovanja katoličanov celega sve-
ta. Dalje naglašajo predvsem ustanovitev
praktičnih internacionalnih pomožnih
ustanov, n. pr.: mednarodno časopisno za-
ložništvo, poročevalska služba itd. Dalje
ne stremi v organizatoričnem pogledu za
mehanično sklenitvijo obstoječih organi-
zacij, marveč za ustvarjenjem samo-
stojnih mednarodnih zvez za posamez-
ne poklice, kjer za to obstoji notranja po-
treba (delavci, ženske, trgovci, mladina
i. t. d.). V tem pogledu je dosegla liga res-
nično že lepe uspehe.

Najnovejša priča za to je internacio-
nalni dijaški kongres v Freiburgu v Švici
od 19. do 21. julija, ki ga je živahno po-
zdravil papež Benedikt XV. in internacio-
nalna katoliška konferenca v Grazu od
10. do 14. avgusta 1921, ki je potekala ob
prisotnosti 19 zastopnikov raznih narodov
in rodila celó organizirano sodelovanje
glavnega vodje »Ligue apostolique« v
Bruslju, katera ima svoje podružnice tudi
v Parizu in Lyonu, s katoliško internacio-
nalno v Gradcu. P. Philippe, voditelj »Apo-
stolske Lige«, se je vrnil obenem kot prvi
predsednik grške internacionale v Brus-
lju. Kot mi je znano iz najzanesljivejših
pariških virov, nimajo tudi drugi odločilni
francoski krogi ničesar proti sodelovanju
z grško akcijsko centralo te internacio-
nale (IKA).

Tako obstoja upanje, da se to sodelo-
vanje kmalu oživi. Pomislek, da bi bilo
dobro počakati, dokler se vojno razpolo-
ženje v Franciji in Nemčiji še bolj ne po-
leže, ne drži. To sodelovanje hoče vendar
zaenkrat v prvi vrsti podpreti papeževu
akcijo za spravo narodov. In to delo je
nujno ravno radi tega, ker še obstoja bojno
razpoloženje, ki naj se odpravi.

Obe omenjeni društvi, ki sta zdaj
združeni po personalni uniji svojih vodi-
teljev, tvorita zaenkrat edino zadostno do-
grajeno in obenem močno organizacijo, ki
prihaja kot mednarodna katoliška zveza
v smislu papeževu akcije za spravo nar-
dov resno v poštev.

Eno naj bi bilo jasno: Mednarodno
organizirano sodelovanje katoličanov mo-
ra priti prej ali slej, da katoliška stvar v
svetu ne utrpí velike škode. Pot do ured-
nitve bo dolga in težka, marsikatera ne-
varnost in težava se bo pojavila. Toda mi
katoličani moramo stvarjem jasno pogle-
dati v oči, se moramo zavedati svojih
ogromnih moči, ako jih bomo znali organi-
zirati, moramo imeti pogum, da te sile po-
stavimo v službo kraljestva božjega na
zemlji. Boječe obotavljanje in nekrščansko
kritikovanje ne vodi do tega velikega ci-
lja, marveč dobrohotno podpiranje vseh
teh stremeljenj. Prav gotovo je dobro, ako
se podvzamejo poizkusi z raznih strani in
raznih vidikov. Najboljše bo končno zma-
galo in gotovo pride dan, ko se vsa ta
stremljenja stečejo v eno velikopotezno
enotno gibanje, ki bo oživilo katoliške si-
le v svetu za državo Kristusovo. Plug je
zasajen. Pojdimo pogumno in modro na
delo!

* Omeniti je mednarodno zvezo krščanskih
delavskih sindikatov v Utrechtu s 4.000.000 članov
in 9 mednarodnimi tajništvi. — »Internacionalna
katoliška liga« ima svoj letošnji kongres začel-
kom avgusta v Luksemburgu, krščanska strokovna
delavska internacionala pa junija meseca v Ino-
mostu. — Opomba uredništva.

BOLEZEN GRŠKE PRINCEZE.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Širijo se
vesti, da je grška princezinja Jelena, so-
proga grškega prestolonaslednika, sestra
neveste našega kralja, umrla. Te vesti ne
odgovarjajo resnici. Nasprotno, prihajajo
poročila, da se princezinja počuti nekoliko
bolje. V zvezi s temi poročili se javlja, da
je romunska kraljica odpotovala v Atene.

Debata o ministrski odgovornosti.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Danes ob 10.
uri dopoldne je bila seja zakonodajnega
odbora, na kateri se je razpravljalo o za-
konskem načrtu o ministrski odgovornosti.
V imenu Jugoslovanskega kluba sta
govorila posl. dr. Hohnjec in dr. Janko
Šimrak. Posl. dr. Šimrak je naglašal, da
je predloženi zakonski načrt preozek, ker
določa, da se more obtožiti minister samo
za kršitev ustave in državnih zakonov,
medtem ko bi se moralo dodati, da se
more obtožiti tudi za oškodovanje državnih
interesov. Izkušnja uči, da se gode stvari,
ki niso proti ustavi in državnim zakonom,
vendar pa predstavljajo v svojem bistvu
težko oškodovanje državnih interesov. Fi-
nančni minister more n. pr. skleniti poso-
jilo, ki lahko privede državo v finančno
propast, vendar pa ne nosi za to nobene
odgovornosti. Vlada more izvesti mobili-
zacijo, vendar pa ne nosi nobene odgovor-
nosti. Z ozirom na to je parlament samo
glasovalni stroj, ki ne more prevzeti na
sebe nobene odgovornosti. Govornik je na-
to očrtal uporabo tega pravila v Angliji,
Franciji in Ameriki. Ugovarjal je, da more
kralj obtožiti ministra, ker se s tem uva-
ja osebni kraljevi režim v državno življenje,
kar ni sicer v Srbiji nič novega. Tako so
morali radi takega režima l. 1813 knez
Karagjorgjevič in l. 1842. kneza
Milan in Mihajlo bežati iz dežele. Ta režim
se je nadaljeval tudi za kralja Milana in
Aleksandra. Mi pa želimo razširiti ljudske
pravice. Po predloženem zakonu nimajo
državljeni pravice, da obtožijo ministra.
Narodna skupščina ima pravico, da stavi
pod obtožbo ministra, ako skleneta to dve
tretjini poslancev, medtem ko more storiti
to kralj brez vsake omejitve. To je ano-
malija, ki se ne more trpeti niti v absolu-
tistični monarhiji. Govornik je povdarjal,
da bi se moralo sodišče za ministre sestavi-
ti tako, da bi polovico članov izvolil par-
lament izmed politično izkušenih ljudi, po-
lovico pa bi imenovalo vrhovno sodišče.
— V istem smislu je govoril tudi posl. dr.
Lazarovič. — Minister dr. Marko
Trifković je trdil zatej v daljšem go-
voru, da pride vsako najetje državnega
posojila v odobritev pred parlament, radi
česar nosi parlament popolno odgovornost

in ne finančni minister. Radi tega se tudi
minister ne more obtožiti radi oškodova-
nja državnih interesov. — Dr. Šimrak je
repliciral ter izjavil, da najetje sedanjega
najnovejšega državnega posojila zadostno
ilustrira, kako se more parlament pretvo-
riti v navaden glasovalni stroj, medtem ko
bi morala vlada, ki je edino poučena o
vseh podrobnostih pogojev za posojilo, tu-
di nadalje nositi polno odgovornost. Zato
bi moral predloženi zakonski načrt nositi
pravzaprav naslov »Zakon o ministrski
neodgovornosti«. — Posl. dr. Hohnjec
je naglašal v svojem govoru, da je ves naš
sistem osnovan na neodgovornosti napram
narodu. Tako n. pr. ni po zakonu o oblast-
ni samoupravi veliki župan odgovoren
ljudstvu, temveč ministru. Govornik je tu-
di izjavil, da je predloženi zakonski načrt
pogrešen tudi v formalnem oziru. Tako je
treba 50 poslancev, da se more minister
obtožiti. Sodišče 12 oseb ne more imeti
seje, ako ni prisotnih vsaj 7 članov. Vlad-
ne stranke morejo z ozirom na to bojkoti-
rati ta odbor kadar hočejo in kolikor ho-
čejo, vsled česar more postati minister
neodgovoren. — V istem smislu sta govo-
rila tudi poslanca E. Kristan in Moskovlje-
vič. — Posl. Ljuba Jovanović je skušal
zavračati izvajanja opozicijskih govornikov.
Njegov govor je bil poln provokacij
napram Hrvatim in Slovincem. Tako je
n. pr. izjavil, da se čudi, kako da hočejo
imeti prečani več svobode, kakor pa so jo
imeli Srbi sami, dasi je znano, da so živeli
še nedavno pod Mažari in Nemci. Posla-
nec Barič mu je pri tem zaklical, da je ta
država osnovana na orožniških bajone-
tih in ministrski korupciji in da bi se sa-
ma od sebe zrušila, ako bi tega ne bilo.
— Minister za pravosodje Marko Gjurič
je stavil nato proti Jugoslovanskemu kluba
vprašanje: »Kaj ste bili prej kakor suž-
nji?« Dr. Šimrak in dr. Hohnjec sta odvrni-
la, da Hrvati in Slovenci niso bili nikdar
sužnji, ker so se borili proti vsakemu ma-
žarskemu in nemškemu nasilju in se bodo
tudi nadalje borili proti vsakemu nasilju,
naj pride od katerekoli strani. — Predlog
je bil načelno sprejet s 13 glasovi proti 7
glasovom. Seja zakonodajnega odbora se
bo nadaljevala jutri dopoldne.

Nova nota Rusiji.

NOTA V BISTVU PRIZNAVA RUSKE PREDLOGE. — ČIČERIN ODGOVORI V
24 URAH.

Genova, 16. maja. (Izv.) Agenzia Ste-
fani javlja službeno: Podkomisija prve ko-
misije se je danes setala pod predsedstvom
italijanskega ministrskega predsednika De
Facte, da predloži ruski delegaciji zaključ-
ne predloge, ki so jih sestavile države, za-
stopane v drugih podkomisijah. Prečitane
so bile nekatere določbe protokola, na ka-
tere naj ruska delegacija odgovori.

Vodja ruske delegacije Čičerin je na-
pram tem določbam nastopil z več vpra-
šanji, da bi se prepričal o obseznosti teh
določb. Italijanski minister za zunanje za-
vede Schanzer in drugi odposlanci so mu
dali obsežna pojasnila. Kar se tiče listine
same, je izjavil Čičerin, da je za rusko de-
legacijo nemožno, izjaviti se o pogodbah
v tej seji, ker niso bili navzoči pri formu-
liranju pogodb. Iz tega razloga je prosil,
da se mu dovoli rok 24 ur za odgovor. Ko
je bil njegov predlog sprejet, je bila seja
odgledana na jutri dopoldne.

Genova, 16. maja. (Izv.) Vodja fran-

coske delegacije minister Barthou je prejel
nocoj iz Pariza brzajavno pooblastilo, da se
udeleži seje politične podkomisije, kar se
službeno razglasa. V francoskih političnih
krogih se je danes dopoldne ogovorilo, da
se je Barthou že napotil k tej seji. Sele
sedaj pa to vesti dementirajo. Barthou se
je v zadnjem trenutku odločil, da se tega
svojege pooblastila ne posluži in se torej
seje ni udeležil, kakor tudi ne vodja bel-
gijske delegacije Jaspar.

London, 16. maja. (Izv.) Po nekem po-
ročilu iz Genove je angleški ministrski
predsednik Lloyd George na vprašanje
glede zavezniske note, ki je bila naslov-
ljena na Rusijo, izjavil: Nota je v svojem
bistvu dejansko priznanje ruskih predlo-
gov. Ako Rusija odkloni udeležbo v Haagu,
nimamo ničesar več povedati. Angleška de-
legacija meni, da Rusi niso pojmovali po-
ložaja in misli, da se da ta ovira odstraniti
z medsebojnimi dogovori.

Amerika odklonila vabilo v Haag.

Washington, 16. maja. (Izv.) V odgo-
voru ameriške vlade na vabilo zaveznikov,
ki ga je poslal v Zedinjene države ameri-
ški poslanik v Rimu in ki se tiče udeležbe
na haški konferenci, se izjavlja: Dasi žele
Zedinjene države sodelovati pri gospodar-
ski obnovi Rusije, smatrajo vendar za ne-
možno, da bi se mogle na haški konferenci
s pridom udeleževati, ker bo zadela ta kon-
ferenca z ozirom na stališče, ki so ga zav-

zeli Rusi v svoji spomenici od 11. maja, na
iste težkoče, kakor se je to zgodilo z ge-
novsko konferenco. Odgovor poudarja po-
trebo, naj Rusija sama pripravi bistvene
pogoje za svojo gospodarsko obnovo. Vla-
da Zedinjenih držav bo v tem smislu stav-
ljene predloge pazljivo proučila, meni pa,
da sedanjemu vabilu primanjkujejo po-
trebni točni obrisi za sodelovanje Zedinje-
nih držav.

Skrivnostna pogajanja z Italijo.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Sinoči je po-
no v noč trajal ministrski svet, na katerem

so se najprej prečitale brzajavke, ki jih je
poslal vladi zunanji minister dr. Ninčić iz
Genove o poteku pogajanj z Italijo. Dr.
Ninčić je poročal, da pričakujejo Italijani

danes končno veljavni odgovor naše vlade na njihove predloge o rešitvi zadrškega in reškega oz. baroškega vprašanja. Italijani so baje zahtevali, naj se njihovi predlogi držijo tajno, dokler se pogajanja ne končajo in dotične pogodbe ne podpisajo, ker bi se sicer italijanska javnost razburjala. Izdelala so se nova navodila dr. Ninčiču in tudi odposlala, vendar pa se varuje popolna tajnost.

Zmaga Italije.

Zagreb, 16. maja. (Izv.) »Slobodna Tribuna« poroča iz Genove: Zadnja navodila, ki jih je jugoslovanska delegacija dobila iz Beograda, so na italijanski strani napravila ugoden vtis. Ministra Schanzer in dr. Ninčič sta imela daljšo konferenco, po kateri je italijanski zunanji minister posejil Lloyd Georgea. Dočim se z gotovostjo zatrjuje, da je vprašanje Zadra že rešeno, se je razprava o baroškem pristanišču za enkrat odgodila. Medtem bo naša trgovinska mornarica uporabljala pristanišče takorekoč kot svojo svobodno luko. O ostalem delu reškega pristanišča se ustvari konsorcijski, ki pa naj se s privoljenjem Jugoslavije razširi tudi na baroško luko. Italija bo zaradi lastne varnosti še nadalje vzdrževala del karabinerjev na Reki. Pristala bi pa na to, da more tudi Jugoslavija ščititi na Reki interese svojih sorojakov. Italija in Jugoslavija priznavata današnje zakonito vladavino Zanelle in jamčita za svobodno akcije in dela. Na te predloge, ki jih je postavil Lloyd George, je italijanska vlada že pristala. Z njimi se strinja tudi naša delegacija, ki je te predloge poslala v Beograd v odobrenje, baje s pristavkom, da se sicer reško vprašanje ne da rešiti. Kakor se doznava, je belgrajska vlada te predloge baje že sprejela.

Korupcija SKS pred parlamentom.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Danes ob 4. uri popoldne je bila seja parlamenta. Na dnevnem redu so bili odgovori ministrov na vprašanja posameznih poslancev. Med drugimi je postavil posl. Stanovnik vprašanje na ministra za kmetijstvo Pucija, zakaj se je modra galica prodajala prištašem Slov. samostojne kmetijske stranke po 25 kron, drugim pa po 28 kron. Minister Pucelj je odgovoril, da je v časnikih razglasil prodajo galice v Sloveniji. V ostalem pa ni bil njegov odgovor noben odgovor. Posl. Pušenjak je postavil vprašanje na finančnega ministra radi zaplembe neizgospisanih kron trgovcu Nadažu v Murški Soboti, ki je bil kaznovan na 10 tisoč dinarjev globe, da si ga je sodišče v Zagrebu spoznalo za nekrivega. Finančni minister je odgovoril, da bo končno veljavno sklepal o tej stvari državni svet. Zatem je opisal posl. Pušenjak razmere v Prekmurju po okupaciji ter velike nepravilnosti, ki se delajo prebivalstvu, nakar je izjavil, da se ne zadovoljuje z odgovorom. Nato je predsednik skupščine dr. Ribar doletel dnevi red za prihodnjo sejo parlamenta, ki bo jutri ob 4. uri popoldne. Na dnevnem redu bodo volitve odborov za posamezne zakonske predloge. In vrsto pridejo zakonski predlogi, ki so bili doslej izdelani v zakonodajnem odboru.

PROVIZIJSKO POSOJILO.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Finančni minister dr. Kumanudi je danes nadaljeval pogajanja z zastopniki Blerove finančne skupine in obvestil zastopnika ministrskega predsednika in prometnega ministra Stanića o poteku pogajanj. Ob 11.30 se je sestel ministrski svet. Finančni minister dr. Kumanudi je poročal o predlogih in poteku pogajanj, ki so se vršile dopoldne. Ministrski svet je pooblastil prometnega ministra, naj s svojim pomočnikom Avramovićem razpravlja z Blerovo bančno skupino o tehničnih vprašanjih posojila. Ob sedmi uri zvečer bo o tem poročal ministrskemu svetu, nakar bo pogodba o posojilu še nocoj podpisana. Ta skupina ameriških bank je v marsičem šla naši vladi na roko.

SEJA FINANČNEGA ODBORA.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Na današnji seji finančnega odbora se je razpravljalo o dopolnitvi zakona o državnih monopolih. Sprejeto je bilo dopolnilo, da se monopolna uprava pooblašča, da more površino za sajenje tobaka, ki je bila določena na pet metrov kot skupno zemljišče za posamezne občine, znižati na manjšo mero. To velja za vsa država. Poslanec Škulj je govoril o monopolu na sol. Kritikoval je upravo radi dotedanje nabave soli. Uprava je kupovala sol v oddaljenih krajih, da bi jo mogla v bližnjih krajih kupiti ceneje. Grajal je upravo, ker ni ugodila prošnjam zadrug v Sloveniji ter ni dala nobenih količin soli v prodajo. Predlagal je, naj se ukine monopol na sol. Zatem je predlagal soc. demokrat dr. Korun, naj se odpravi bira v župnijah. Proti temu je nastopil poslanec dr. Dulibič, ki je povdarjal, da se mora tako važno vprašanje, ki se ne da rešiti na enostaven način, urediti s posebnim zakonom. Pri tem je opozarjal na fi-

nančne posledice, ker bi se morali določiti posebni krediti za nadomestitev bira. Poslanec Škulj je opozoril na neumestnost tega predloga pri razpravi o finančnem zakonu, ter naglašal, da temelji ta predlog na popolnoma krivi predpostavki.

Ing. M. Klodič:

Še enkrat državne železnice.

(Konec.)

Pišlo število strojev in voz se torej v zagrebški direkciji povprečno gotovo intenzivneje izrablja kakor pri avstr. upravi, kar je znak precejšnje organizacije in precej dobrega dela. Seveda je tudi obraba hujša, možnost poprave pa nezadostna. Za obnovo materiala in tudi moralnega kapitala v velikem okviru baje pri državnih železnicah že 11 ura! Številke za južno železnico ne navajam, ker nisem od nje pooblaščen. Konstatujem le, da so tudi glede južne železnice naši doseženi rezultati povprečno boljši. To vse v pojasnilo onim oboževalcem privatne uprave, ki udrihajo na shodih in po časopisih po državni železniški upravi, posebno po zagrebški direkciji, ne da bi enkrat čutili potrebo, da, dolžnost, informirati se poprej na zares kompetentnem mestu, kjer bi zvedeli lahko še marsikaj zanimivega in ki se najbrž raje obračajo na ljudi, ki ne morejo imeti globokejšega upogleda.

Na drugi strani pri državni upravi glede marsikaterih točk gotovo še ni vse v redu, ali vse to bi se dalo lahko izboljšati, ako bi se odpravilo najprej vse temeljne nedostatke. Pri nas se vidi in hoče zdraviti takorekoč le zunanjo vročico pacienta, ne sluti se ali noče se videti pa, da je nje vzrok težja notranja bolezen in od kod ta bolezen izvira, na koncu koncev namreč iz naših vseobsebnih nezdravih razmer.

Le mimogrede omenjam, da število osebja in investicije pri južni železnici nikakor niso nje interna zadeva. Ako pride ta uprava zaradi razpisnega gospodarstva (recimo le; s tem še ni nikakor rečeno, da je temu res tako!) do tega, da se mora obrniti na državo za denarno pomoč, pride država v naravnost groteskno smešen položaj, da plača za privatno železnico to, kar svojim lastnim program ni v stanu preskrbeti in plačati!

Kar piše člankar v »Narodu« o dobrotljivosti itd. napram osebju, to pomeni, se iz osebja naravnost norca delati. Ne samo pomanjkanje dobrotljivosti je vzrok nezadovoljstva osebja in bega iz službe, ampak v glavnem slabe gnotne in na Hrvaškem splošne življenske razmere. Na take članke riskirajo organizacije, da se jih na odločilnih mestih kratko malo odpravi — z dobrotljivostjo, ali brez pomoči! Ali pa so mogoče pred kratkim pri južni železnici v Mariboru delavci demonstrirali samo iz zadovoljnosti, ne pa, ker si ni bilo na jasnem zaradi novih doklad? Da pa morajo naši slovenski železničarji v tolikem številu in meri križem po Hrvaški, se imajo v prvi vrsti zahvaliti tistim železničarskim krogom, ki so leta 1919 to povzročili, potem šele drugim činiteljem. Avancement je pri državi slab — v glavnem iz razloga, ker ni dobili kredita za njega, isto velja glede stanovanjske mizerije, posebno v Zagrebu. O križevem potu teh zadev (ali ne radi tega, ker ni razumevanja) se tistim, ki nimajo upogleda, še sanja ne.

Moja misel je: *Privatni kapital se udeležuj pri podjetju državnih železnic, nikjer ni mogoče denar plodnosneje investirati, kakor pri jugoslovanskih državnih železnicah. Ali državna uprava ne daje svoje moči iz rok in varuj si svoje pravice do zadnje pitice.*

Končno preidem na kratko še enkrat na večni kapitel ljubljanskega inšpektorata. Ljubljanska direkcija ni bila razpuščena na predlog pokojnega Draškoviča, ampak Draškoviču oziroma njegovemu takratnemu namestniku se je iz Slovenije svetovalo, naj se to odredi. Tudi tu so se mešale, kakor je to navadno pri nas, osebnosti in politika (v katero se tukaj ne spuščam, ker v stroki ne poznam ne strank in ne politike), kakor plašček za te oziroma se je pa obesilo razlog, da baje takratni ravnatelj ni hotel oddati personala na Hrvaško. Publika res ni tako naivna, da bi to verjela. Ako torej recimo ljubljanska vlada ne uboga centralne, se ne kaznuje krivice, ampak se ljubljansko vlado enostavno razpusti! Imenitno, kaj ne? *Razen tega morem še izdati, da je ravnatelj bivše direkcije Ljubljana spomladi leta 1919 s spisom ponudil zagrebški direkciji precejšnje število personala, da ga pa takratno vodstvo zagrebške direkcije iz končno takrat umiljenega samoljubja ni sprejelo.* Razpust ljubljanske direkcije je bil torej tudi iz tega razloga popolnoma odveč! Ali stara bajka se vedno pogreva — in kar je še bolj neverjetno, na mnogih straneh tudi še vedno veruje.

Omenjam tudi, da se je oktobra meseca 1920 komisijončno v Ljubljani v prisotnosti zastopnikov političnih strank in

trgovske zbornice, inšpektorata in direkcije konstatiralo, da sedanji inšpektorat interesom Slovenije popolnoma odgovarja.

Končno mislim, da je vedno beganje javnosti, vedno vznemirjanje merodajnih in nemerodajnih oblasti in interesov glede inšpektorata (sedaj zopet radi ukinitvenja) le obsodbe vredno: *Nobene nevarnosti namreč ni, da bi se inšpektorat v Ljubljani zares ukinil!* Govorilo se je o tem, da bi bilo to, ako se vse odvaga, najbolje (z pridržkom, da naj ostane tamošnje vozovno vodstvo in kontrola), da pa naj iz drugih razlogov inšpektorat ostane. Gospodom poslancem in drugim faktorjem torej ni prav nič treba intervenirati in vznemirjati se. Da pa bode jasnost v vsem: Z ozirom na današnje nepovoljno gospodarsko bilanco slovenskih državnih prog, njih majhno mrežo, ki se danes zaradi naših nemogočih političnih razmer še ne more povečati na račun hrvaških železnic, z ozirom na nerešeno vprašanje južne železnice, z ozirom na to, da prihranek vsote par stotisočev, ki se jih sedaj plačuje na dietah etc. onemu delu slovenskih uslužbencev, ki bi se vrnili v Slovenijo, ne izenači škode, ki bi jo povzročil železniški upravi njih odhod iz področja zagrebške direkcije (šlo bi se ravno za starejše izvežbane uradnike), z ozirom na bližnjo drž. mejo, (da sta Subotica in Beograd tudi ob meji, ne more biti razlog, podvreči se na novo temu nedostalku), z ozirom končno na gori navedeno ugotovitev glede odgovarjajočega ustroja sedanjega inšpektorata potrebam Slovenije, ni čuda, da ministristvo, kot vestni činitelj ne more danes privoliti predlog za zopetno ustanovitev direkcije v Ljubljani ali za osamosvojenje inšpektorata. Za časa ukinitvenja direkcije ti razlogi deloma in vsaj v toliki meri niso še obstojali in jaz sem se pozimi 1919/20 sam največ trudil, popraviti z različnimi predlogi napako ukinitvenja. *Direkcijo Zagreb bi se moralo deliti, ker je prevelika, sedež druge polovice, t. j. nove direkcije, bi bil iz železniškega stališča najbolje Ljubljana.* Ali vse to je danes brezupno stremljenje, kar pa takoj po ukinitvenju ljubljanske direkcije še ni bilo. Za vse interese bi bilo najbolje, da kot uvidni ljudje sedanje stanje slednji priznamo in ne butamo le naprej z glavo v zid. Vse jadicovanje bi si pa bili prihranili, ako bi se takrat direkcija po nepotrebnem ne bila razpustila. Razdirati je lahko, graditi težko!

Politične novice.

+ Samo v Jugoslaviji mogoče. Cela dva meseca so belgrajski centralistični listi pisali, da se pripravlja na Hrvaškem vstaja. Napovedali so tudi natančni datum, kdaj izbruhne; enkrat so rekli, da 15. marca, ko pa je takrat ni bilo, so jo preložili na 15. aprila; ko je takrat ni bilo, pa naj bi izbruhnila 15. tega meseca. Tudi načrt so natančno vedeli: Na jugu so imeli našo državo napasti Črnogorci, Albanci in bolgarski četaši, od severa so imeli vpasti madžarski dobrovoljci in hrvaški emigranti, z Reke pa fašisti, kateri so imeli povelja marširati na Zagreb iz jugozapada. Operacija je imela voditi pravkar ustanovljena »hrvaška vlada« na Dunaju, denar je posodila Italija. Do sem je vse lepo. V Jugoslaviji se za te kapitalno neumne laži belgrajškega vladnega tiska ni noben človek zmedel, ker se itak periodično ponavljajo, kadar je vlada v kakšnih škripcih. Drugače v inozemstvu. Ker je v Genovi Čičerin nekaj omenil Hrvate, Črnogorce in Makedonce, so tamkaj zbrani žurnalisti postali pozorni na pisanje belgrajske »štan.pec«, Italijani so dodjali nekaj »zosac« in naenkrat se v vseh listih po svetu pojavi telegram, da je v Zagrebu izbruhnila revolucija, da je sestavljena vlada in so se imenovali tudi ministri. Stvar se je tako za resno smatrala, da je ameriška vlada že odsvetovala svojim finančnikom skleniti z Jugoslavijo posojilo. Ninčič in Kumanudi sta morala hitro dementirati in diplomati so jima komaj verjeli. Potem ni čudno, da spričo tega albanska vlada tako v Londonu kakor v Newyorku uživa veliko večji ugled nego naša, katera svoje državljane sama po celem svetu opljuva, potem pa dementira.

+ Diskvalificarno posojilo. Pod tem naslovom javljajo hrvaški listi: Vlada oziroma ministra Marinković in Kumanudi se trudita v potu svojega obraza, da skleneta posojilo z ameriško skupino Bler. V toku razgovorov in pogajanj pa je javil naš delegat pri reparacijski komisiji v Parizu, da je Blerov bančni sindikat popolnoma diskvalificiran za sklepanje posojil, ker sploh nima dovoljenja od ameriške vlade za izvoz dolarjev. To poročilo je vzbudilo v Beogradu splošno ogorčenje, zlasti ker se je še zvedelo, da bo treba plačati poleg drugih provizij še masne provizije za posredovalce v Ameriki, ki bi izposlovali dovoljenje za izvoz dolarjev.

+ »Wer zahlt die Provision — an Salomon und Kohn?« »Slovenski Narod« javlja iz Beograda izvirno: »... Med vlado in Blerovo skupino je zlasti sporno vra-

+ Neumne grožnje. Predsednik demokratske stranke Ljuba Davidović se je včeraj povrnil v Beograd. Na včerajšnji konferenci demokratske stranke se je pripetil majhen incident, ki ga sarajevski listi živahno komentirajo. Ko je Davidović govoril o protidržavni tendenci politike nekaterih skupin in omenil spomenico hrvaškega bloka, je nekdo zaklical, zakaj se ti ljudje ne kličejo na odgovor, nakar je Davidović odgovoril, da pride tudi do tega.

+ Čudna kvalifikacija. V belgrajskih listih čitamo: »Razpisano je mesto generalnega ravnatelja državnih dolgov. Letna plača 6000 dinarjev. Kandidatje morajo dokazati, da so »svršili fakultet« (kateri?) ali pa da imajo trgovsko šolo. Z ozirom na dejstvo, da je mesto ravnatelja v uradu za državne dolgove eno izmed najvažnejših v državni upravi, kamor spada samo odlični finančni uradnik z ogromno prakso, je ta razpis nekoliko čuden.

+ V ministristvu vnanih del je zavladala takoj po Pašičevem odhodu v Sarajevo nemala razburjenost. Tik pred svojim odhodom je namreč g. Pašić podpisal »mali« diplomatski ukaz, s katerim je med drugim imenovan za pisarja I. razreda pri poslatištvi v Parizu neki g. Marković, ki nima niti predpisanih visokih šol niti mature niti ruske kadetne šole, ampak komaj 5 razredov srednje šole. Pisar I. razreda je že jako visoko mesto, ki odgovarja v naši diplomaciji našim uradnikom 6. razreda. Imenovanje tega mladega gospoda pa postane takoj razumljivo, ako povemo, da je g. Pašić njegov stric in kakor se vidi dober stric.

+ Pašić in Radić. Tudi mi smo včeraj kot kronisti po raznih belgrajskih in zagrebških virih registrirali vest, da pojde Radić v Bosno, kjer bi se sestel s Pašičem. Sedaj pa javlja »Obzor«, da Radić ni zapustil Zagreba na označeni dan, ampak je predsedoval seji hrvaškega bloka. Po »Obzoru« so nameravali belgrajski krogi samo Radića kompromitirati s tem, da so razširili vest, češ kako Radić dirja za Pašičem.

+ Dobro gospodarstvo. Vojaška intendantura v Sarajevu je te dni prodala okoli 6 vagonov starega fižola iz svojega skladišča. »Politika« vprašuje: »Zanimivo bi bilo vedeti, po čem je bil ta fižol kupljen in po čem je bil sedaj prodan. Še zanimivejša pa bi bilo vedeti, kdo je ta fižol kupil in zakaj je tako dolgo ležal v magacinih?«

+ Mornariška konvencija med Moskvom in Angoro. »Chicago Tribune« javlja iz Carigrada, da sta ruska in turška vlada v Angori sklenili sporazum, glasom katerega da ruska vlada turški na razpolago polovico svojega vojnega brodograja v Črnem morju. Brodogrje Kemala paše bo na ta način pomnoženo za štiri velike vojne ladje.

+ Spretnega ponarejevalca listin je prijel nemška vlada. Ponarejevalec se zove Anspach. Ponaredil je celo vrsto raznih političnih dokumentov in sicer tako spretno, da mu je nasledla celo reparacijska komisija v Berlinu. Nemški uradni krogi dolgo niso mogli dognati, odkod da prihajajo razne vesti v francoske kroge o nemških vojnih pripravah i. t. d., dokler se ni policijsko posrečilo razkrinkati Anspacha. Ponarejal je tudi razne dokumente o komunističnih zarotah in vojnih pripravah Rusije in je na teh listinah naravnost virtuosno ponaredil podpise Čičerina in Trockega. Ponarejal pa je tudi doktorske diplome, s čemur je zaslužil velike svote.

+ Koncentracija naših čet na romunski meji. Zemljoradniška poslanca Voja Lazić in dr. Uroš Stajić sta interpelirala vojnega ministra in ministra vnanih zadev, zakaj se jugoslovanske čete zbirajo na romunski meji, čeprav je država SHS podpisala vojno konvencijo z Romunijo in bo po kraljevi ženitvi še tesnejše zvezana s to državo. Interpelanta sta mnenja, da je ta vojaška koncentracija naperjena proti Rusiji. V belgrajskih političnih krogih je ta interpelacija povzročila precejšnjo nervoznost. Pričakujejo, da bo na to interpelacijo odgovoril minister Ninčič sam takoj po svojem povratku iz Genove.

+ Legitimisti. »Neue Zürcher Zeitung« z dne 11. t. m. javlja: V ruski cerkvi na Dunaju so imeli preteklo nedeljo svečano žalno službo božjo v spomin obema cesarjema Karlu in Nikolaju in za vse vojake in častnike, ki so umrli v svetovni vojni in v revolucijskih bojih. Žalne službe božje so se udeležili častniki ruske carske in bivše avstro-ogrske armade. Ruska emigrantska kolonija je bila polnoštevilno zastopana. Posebno skupino so tvorili na Dunaju bivajoči častniki Wranglove armade. Po končani službi božji so se v bratski ljubezni sestali nekdanji sovražniki: ruski carski oficirji in Avstrijci in govorili o potrebi skupnega nastopa proti boljševikom.

+ Mažarska propaganda v Vojvodini. V Vojvodini se je pojavilo veliko število gledaliških družb, ki dajejo predstave po vseh večjih in manjših krajih. Pri tem pa razvijajo živo propagando za odcepljenje Vojvodine od Jugoslavije. Najraje igrajo neko igro, v kateri nastopa čarovnik, ki govori sledeče besede: »Mi Mažari moramo bdeti. Odpreti se nam morajo očili«

Zdravilišče in sanatorij

Tobelbad

pri Gradcu.

Krasno letovišče

Radioaktivne kopeli (Wildbad). Vsi med-
icinski zdravilni pripomočki. Vodilni
zdravnik dr. FRIEDRICH FUCHS.

Največje termalno prosto sračno pla-
valno kopališče, 2400 m². Krasni prostori
za sport. — Prvovrstna oskrba, velika
lastna ekonomija. — Zmerne cene.

Zopetna otvoritev

po popolni prenovitvi dne 15. maja 1922.

Pojasnila in prospekte daje

Zdraviliško ravnanje Tobelbad

pri Gradcu (Telefon Grad 2307.) in

Dianabad Akc. Gesellschaft Wien II.

Telefon 48488, 48013, 48015.

VABILO

na

XXIV. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Ribnici,
reg. zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil

v nedeljo, 28. maja 1922 ob 15. uri
v uradni sobi hranilnice.

Dnevni red:

1. Čitanje revizijskega poročila. —
2. Poročilo načelnika in nadzorstva. —
3. Odobrenje letnega računa za l. 1921. —
4. Volitev načelnika. — 5. Volitev nad-
zorstva. — 6. Slučajnosti.

Op. V slučaju, da bi ne bilo navzočih
pri prvem obnem zboru zadostno število
članov, vrši se pol ure pozneje na istem
mestu z istim dnevnim redom drugi občni
zbor, ki pa sklepa brezpogojno ne glede
na število članov.

ODBOR.

GOSPODIČNA, ki je bila v trgo-
vinu mesta prodajalke. — Večja je tudi
iščanja in predtiskarije. — Pismene po-
nudbe na upravnishvo »SLOVENCA« pod
»Pridna in poštna 1894c.

Gospodična,

katera je večja šivanja in ročnega dela,
se išče k trem otrokom 2, 3 in 7 let. —
Ponudbe na Pavlo Kovačević, Regaška
Slatina, Ivanov dvor. 1904

Knjigovodja

bilancist, z več-
letno prakso in
veliko izobrazbo, želi vstopiti v trgovsko
ali industrijsko podjetje. — Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod: »Agilen 2/1876c.

**Perfektna, poštna soba-
rica išče mesta**

na letovišču. — Cenjene ponudbe
na upravo Slovenca pod »Sebarica 1810c.

V pouk se sprejme deček

poštenih revnejših staršev, zdrav, čvrst in
nepokvarjen (nekadilec) z dobr. spričeval.
ljudske ali mešč. šole. Vsa oskrba v hiši.
Martin Schwer, trgovina z mešan. blagom
spec. manufaktura, Samobor p. Zagrebu.

Radi preselitve prodam

lep divan za ceno 7500 K.

Germ, Ljubljana, Florijanska ulica št. 42.

Josip Neškudla,

Jabloné nad Orlicam 86, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav
in cerkvenega orodja. — Priporočila se prečistiti du-
hovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih pred-
metov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike,
cerkvene in društvene zastave, keuhe, monstrance,
svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi
in cenl. — Solidnost trdke jamčijo nebrojna po-
hvalna pisma in 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa
vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce

J. NESKUDLA, Ljubljana, hotel „Tratnik“.

Popolnoma samostojnega, po-
štenega, vsestranskega zaneslji-
vega, treznega

knjigovodja

Katran

karbolnej

lesni cement

strešna lepenka

Stukatorno trstje, apno, gips, portland- in romancement,
opeka, traverze, betonsko železje, šamotna opeka in moka.

„Gradivo“

trgovačko društvo, Zagreb, Bogovičeva 3.

Telef. 5—55.

Brzjavlj: GRADIVO.

Vse vrste

barvne trakove

The Rex Co.; Ljubljana.

Sprejme se:

več samostojnih pomočnikov

slikarske stroke. Stalno delo, dobra plača.
FR. P. STARE, slikarski mojster,
LJUBLJANA, Florijanska ulica št. 16.

**Kuharica ali starejša služ-
kinja**

v kuhinji izvežbana, pridna in po-
štena, se takoj sprejme v Zidani
most, proti mesečni plači 800 K k dva-
ma osebam in ima ista tudi vsa hišna
dela opravljati. Služba je lahka in stal-
na. — Potne stroške povrnemo in imajo
samo starejša moči z dobrimi spričevali
prednost. Predpogoj je osebna predstavi-
tev. — Ponudbe za takojšnji nastop pod:
»Kuharica« na upravo »SLOVENCA« v
Ljubljani. 1847

**1 ali 2 vajenca za klepar-
sko obrt**

najmanj 14-letna, pridna in
poštena sprejme v Zidani
most, stavbeno in galanterijsko
kleparstvo in napeljava vodovodov v
Novem Udmatu št. 6 (nasproti šole v Mo-
stah). — Sprejem po osebnem dogovoru.

Knjigovodja (-kinja)

bilančna, če mogoče domenskemu knji-
govodstvu večja, vestna in delavna moč, se
takoj sprejme na stalno mesto. Ponudbe
s prepisi spričeval in zahtevno plače na:
domeno St. Filomena, p. Gradačac (Bo-
na). — Istotam se sprejme tudi boljši g.

upravitelj ali pristav.

Mlinska oprema,

skoro nova, takoj rabljiva, se pro-
da. — Dnevno dva vagona delovne
spodobnosti. — Pogon 120 PS. R.
Wolff, Magdeburg polstabilne lo-
komobile. Lastna električna na-
prava. — Dopise pod šifro »MLIN
III—23« na Interreklam d. d.
oglasni zavod, Zagreb, Ilica št. 21.

Nova, močno zidana hiša

blizu kolodvora, s takoj prostim stanova-
njem, na prodaj. Pojasnila daje Vjek-
oslav Postržin, Stara vas št. 45 pri Vidmu
Krško ob Savi. 1895

**Iščem MLIN na vodo v
najem**

Vzamem ga tudi na račun.
Pismene ponudbe v 3 tednih
pod šifro: »MLINAR 1893« na upravnishvo
»Slovenca«.

Delavnica ali prostor,

kateri
primerno prenameriti, tudi v kleti ali na
dvorišču v Ljubljani ali v okolici se išče.
Cenjene ponudbe na Aloma Company
anončna in reklama družba, Ljubljana,
Kongresni trg št. 3. 1898

Josip Neškudla,

Jabloné nad Orlicam 86, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav
in cerkvenega orodja. — Priporočila se prečistiti du-
hovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih pred-
metov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike,
cerkvene in društvene zastave, keuhe, monstrance,
svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi
in cenl. — Solidnost trdke jamčijo nebrojna po-
hvalna pisma in 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa
vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce

J. NESKUDLA, Ljubljana, hotel „Tratnik“.

išče velika stavbena industrija. —
Prednost imajo oni, ki so že delo-
vali v enaki stroki in ki obvladu-
jejo srbo-hrvaščino v govoru in v
pisavi (cirilica). Reflektira se le na
gospode z lepim nastopom, kateri
so vajeni tudi potovanju. Prepise
spričeval z navedbo referenc in
pogoje s sliko je poslati na upravo
Slovenca pod: »Solidnost 1866«.

Katran

karbolnej

lesni cement

strešna lepenka

Stukatorno trstje, apno, gips, portland- in romancement,
opeka, traverze, betonsko železje, šamotna opeka in moka.

„Gradivo“

trgovačko društvo, Zagreb, Bogovičeva 3.

Telef. 5—55.

Brzjavlj: GRADIVO.

Cenj. občinstvu priporočam svetovno
znane šivalne stroje

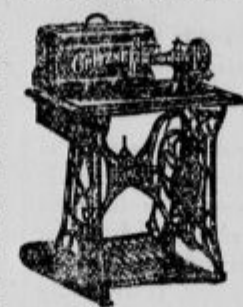
GRITZNER

v vseh opremlah za rodbinsko in obrtno
rabo ter vse posamezne dele, olje, igle
za vse sisteme. Edino le pri

JOSIP PETELINC,

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Poduk v vezenju
brezplačen. Isto
tam galanterija,
srajce, kravate,
potrebščine za
šivilje, krojače,
čevljarje, sedlar-
je, gumbi, žlice,
noži. Na veliko
in malo. Več-
letna garancija.
Cene najnižje.

Premog in cement

prodaja najcenejše H. PETRIČ,
LJUBLJANA, skladišče Balkan.

**Smrekove in jelove
hlode**

kupim takoj v vsaki množini
in debelini v dolžini od 4 do
16 metrov. — IVAN ZAKOTNIK, mestni
tesarski mojster, parna žaga, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 46. 1730

Abadie

cigaretni papir in stročnice. Glavna zaloga
in samoprodaja: 764
A. LAMPRET, Ljubljana, Nunska ulica 19.

Morska trava za madroce

v vsaki množini se dobi najceneje pri:
SEVER & KOMP. :: Ljubljana,
Wolfova ulica št. 12. 1861

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNE
Le prvovrstno blago in delo po solid-
nih cenah nudi
JUGO-AUTO d. z o. z. v Ljubljani.

Slamnike in klobuke

vseh vrst sprejema v beljenje, barvanje
in preoblikovanje. ::
J. ŠTEMBERGER :: Ljubljana,
Dunajska cesta št. 9, drugo dvorišče.

**Prostov. javna dražba
kočij in konjske opreme**

se vrši dne 20. maja ob pol 11. uri
Dunajska cesta št. 25, dvorišče.

POZOR KUPCI!

V četrtek, dne 18. maja ob dveh popoldne
se vrši prostovoljna
javna dražba posestva v
Loki št. 18 pri Zid. mostu
Hiša je močno zidana, na trgu pri farni
cerkvi, 5 minut od postaje in pripravna
za vsako obrt. 1873

Ali ste že poslati naročnino?

Posojilo 3,000.000 K

na dobo 5 let proti dobrim obre-
stim iščem za nakup stare lekarne
v večjem mestu.
Ponudbe pod: »A. J. 1922« na
upravnishvo »Slovenca«.

DVE STANOVANJI

s štirimi sobami s pritliklinami in vrtom
v Ljubljani, Lepi pot
se zamenjata

s 15. julijem t. l. s stanovanjem v mestu
s 4 ali več sobami, pripravnimi za pisar-
no, pod dogovorjenimi pogoji. Ponudbe
naj se pošljejo v 1886
Zagreb, glavna pošta, poštni predal št. 6.

Kraljeva poroka

se vrši 1. junija 1922. Za to svečanost izdelala je naša tvornica umetniški reljef kralja
in kraljice, ki je lep okras vsaki hiši. Reljef služi kot spomin na kraljevo poroko in naj
ne manjka v nobeni družini. Cena je primerno nizka. Reljef je imitacija kovine v raznih
nijansah ovalnost, izdelan kot nastavek za omare; pripraven je pa tudi za obešanje na
steno, zakar je napravljena zlato-rumena vrhica in sredi (vrhu) iste jugoslovansko-romunska
pentija kot simbol poroke.
Ta krasno in umetniški izdelan reljef se dobi od 20. maja dalje v vseh boljših galante-
rijskih trgovinah Jugoslavije. (Naročili so ga tudi rumunski trgovci v velikem številu.)
Nabavite si vsi ta redek in lep spomin z željo
Živel Nj. Vel. Kralj in njegova nevesta!
„ICARUS“, tvornica igrač, Ljubljana 7.
P. n. trgovce opozarjamo na današnji članek pod dnevnimi vestmi.

Večje industrijsko podjetje v prijaznem kraju na deželi
išče 2 samostojna knjigovodji
ter obenem korespondenta, zmožna slovenščine in
nemščine, po možnosti tudi srbohrvaščine. — Za sta-
novanje je preskrbljeno. — Reflektiramo samo na
resne in dobre moči. Plača po dogovoru. Mesto trajno.
Sprejememo tudi za to delo evcent. samostojne ženske
moči. — Ponudbe s sliko, prepisi spričeval in referen-
cami pošljejo naj se na upravnishvo »Slovenca« pod
šifro: »200/1854«. ::::

**Gospodična, po možnosti otroška vrtna-
rica, se išče takoj za Bled.**

Ponudbe pod »Vrtnarica 1824c
na upravnishvo »Slovenca«.

Pavola za pletenje **svila**
v raznih barvah
za vezenje, šivanje in obšivanje gumbic.
Zastopstvo in tovarniška zaloga
Demšar & Osenar Ljubljana, Kolodvorska ul. 35.

Umetni led

**Mesnega oddelka „Gospo-
darske zveze“ v Ljubljani**

V ploščah po 11 kg.

Dnevna produkcija 2000 kg.

Plošča ledu Din. 13'--.

Večjim naročnikom dostavljamo
led vsako jutro na dom.

UGODNA PRILIKA!

Pozor gostilničarji in vinotržci!

Vsled opustitve gostilniškega obrta je naprodaj:
večja množina vinskih sodov, 2 ledeni omari
1 sesalnica s cevmi, aparat za pastereziranje
piva, aparat za napolnjevanje piva v stekle-
nice, razna kuhinjska, gostilniška in jedilna
posoda, medene pipe, gostilniška oprava itd.
Poizvse se v pisarni Sv. Petra nasip št. 27.

Velika eksportna družba v Ljubljani

išče

strokovnjaka klavca za perutnino

po francoskem načinu. — Tozadevne ponudbe pod šifro:
»PERUTNINA 1845« na upravnishvo Slovenca do dne 20. maja 1922.